Torsdag den 8 oktober 2020

P9_TA(2020)0260

Situationen för etiopiska migranter i interneringscenter i Saudiarabien

Europaparlamentets resolution av den 8 oktober 2020 om situationen för etiopiska migranter i interneringscenter i Saudiarabien (2020/2815(RSP))

(2021/C 395/08)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av sina tidigare resolutioner om Saudiarabien, i synnerhet resolutionerna av den 11 mars 2014 om Saudiarabien, dess förbindelser med EU och dess roll i Mellanöstern och Nordafrika ([1]), av den 12. februari 2015 om fallet Raif Badawi ([2]), av den 8 oktober 2015 om fallet Ali Mohammed al-Nimr ([3]), av den 31 maj 2018 om situationen för kvinnorättsförsvarare i Saudiarabien ([4]), samt av den 25 oktober 2018 om dödandet av journalisten Jamal Khashoggi på Saudiarabiens konsulat i Istanbul ([5]), och av resolutionerna av den 25 februari 2016 om den humanitära situationen i Jemen ([6]) och av den 30 november 2017 ([7]) och den 4 oktober 2018 ([8]) om situationen i Jemen,

— med beaktande av sin resolution av den 3 maj 2018 om att skydda migrerande barn (2018/2666(RSP)) ([9]),

— med beaktande av sin resolution av den 5 april 2017 om hantering av flykting- och migrantrörelserna: den roll som EU:s yttre åtgärder spelar (2015/2342(INI)) ([10]),

— med beaktande av uttalandet av den 15 september 2020 från Internationella organisationen för migration (IOM) *Urgent Action Needed to Address Conditions in Detention in Kingdom of Saudi Arabia: IOM Director General*,

— med beaktande av FN:s generalförsamlings resolution av den 19 december 2018 *Global pakt för säker, ordnad och reguljär migration*,

— med beaktande av FN:s konvention om skydd av alla migrerande arbetstagare och deras familjemedlemmar,

— med beaktande av artiklarna 144.5 och 132.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Enligt rapporter från Human Rights Watch sitter sedan april 2020 omkring 30 etiopiska migranter, däribland gravida kvinnor och barn, godtyckligt fängslade i Saudiarabien under fruktansvärda förhållanden efter att ha tvångsutvisats från norra Jemen av huthimyndigheterna. Många av migranterna utsattes för beskjutning från de saudiska styrkorna och huthistyrkorna då de passerade gränsen. Enligt uppgift är 2 000 migranter kvar på den jemenitiska sidan av gränsen där förhållandena är svåra och har förvärrats av covid-19-pandemin, och där tillgång till grundläggande behov helt saknas.

B. Saudiska styrkor grep migrerande arbetstagare med våld och placerade dem i fånglägret Al-Dayer innan de överfördes till tio andra fängläger, framför allt till Shmeisi-fängelset mellan städerna Jidda och Mecca, och till centralfängelset i Jizan, där tusentals etiopier påstås sitta fängslade. Enligt etiopiska konsulära myndigheter saknar de tillräckligt med mat och vatten, adekvata sanitära anläggningar och hälso- och sjukvård, och skottskador har inte behandlats. Flera har enligt uppgift dött, däribland barn, och flera fångar ska ha försökt ta sitt liv. De som har vänt sig till vakterna och försökt att protestera mot förhållandena ska ha blivit svårt torterade av de saudiska säkerhetsstyrkorna.

([1]) EUT C 378, 9.11.2017, s. 64.
([2]) EUT C 310, 25.8.2016, s. 29.
([3]) EUT C 349, 17.10.2017, s. 34.
([4]) EUT C 76, 9.3.2020, s. 142.
([5]) EUT C 345, 16.10.2020, s. 67.
([6]) EUT C 35, 31.1.2018, s. 142.
([7]) EUT C 356, 4.10.2018, s. 104.
([8]) EUT C 11, 13.1.2020, s. 44.
([9]) EUT C 41, 6.2.2020, s. 41.
([10]) EUT C 298, 23.8.2018, s. 39.

C. Migrerande arbetstagare, bland annat från afrikanska och asiatiska länder, utgör uppskattningsvis 20 % av Saudiarabiens befolkning och har spelat en avgörande roll för ekonomin i Saudiarabien och andra länder i regionen, framför allt genom att utföra lågavlönade och ofta fysiskt krävande arbeten. I många rapporter från FN och andra internationella organisationer har det dokumenterats hur de som lågavlönade arbetstagare med liten eller ingen tillgång till rättigheter exploateras och utsätts för övergrepp.

D. Enligt Kafala-systemet, ett förnedrande visasponsorsystem som människorättsorganisationer kallar modernt slaveri, kan migrerande arbetstagare inte resa in i eller ut ur landet eller byta arbete utan sponsorns samtycke, och de saknar rättsligt skydd och är ofta obetalda eller underbetalda. Det sägs att Saudiarabien överväger att avskaffa Kafala-systemet.

E. Den pågående covid-19-pandemin har ökat trycket på utsatta grupper, särskilt migrerande arbetstagare, inne i Saudiarabien och i andra länder i regionen, vilket har lett till ökad diskriminering och fientlighet mot dem. Migranter stigmatiseras ofta eftersom de påstås ha fört med sig covid-19-viruset, vilket leder till att de ofta förlorar sina arbeten och hamnar i en mycket farlig situation utan bostad eller lön och följaktligen med mycket få möjligheter att legalisera sin status eller finansiera ett eventuellt återvändande till hemlandet på egen hand.

F. I november 2017 inledde Saudiarabien en kampanj riktad mot migranter som anklagas för att ha brutit mot lagar och andra författningar som rör bostäder, gränssäkerhet och arbete. I september 2019 tillkännagav myndigheterna att kampanjen hade lett till att över 3,8 miljoner gripits och över 962 000 personer utvisats. Omkring 380 000 etiopier deporterades från Saudiarabien till Etiopien mellan maj 2017 och april 2020, enligt IOM.

G. Etiopiens regering är medveten om de fruktansvärda förhållanden under vilka deras medborgare hålls frihetsberövade i Saudiarabien. Penningöverföringar från etiopier utomlands utgör en viktig del av den etiopiska ekonomin och är avgörande för många familjer.

H. De saudiska myndigheterna har inte gjort någon ordentlig utredning, trots att de påstår att de skulle utreda ärendet i början av september 2020. Fängelseförhållandena har förvärrats eftersom de fängslade sedan dess har misshandlats och berövats sina mobiltelefoner.

I. Misshandeln av migranter är ett led i en lång serie av utbredda kränkningar av de mänskliga rättigheterna i Saudiarabien. De saudiska myndigheterna har utnyttjat de restriktioner som införts för att bekämpa covid-19-pandemin som en täckmantel för att fortsätta kränka politiska fångars mänskliga rättigheter, såsom kvinnorättsförsvararen Loujain al-Hathloul och avhoppade medlemmar av den styrande familjen, såsom prinsessan Basmah bint Saud och prins Salman bin Abdulaziz bin Salman, genom att hålla dem godtyckligt frihetsberövade under isolering. Gripandena av dessa och andra politiska aktivister ingår i de saudiska myndigheternas hårda tillslag mot oliktänkande, vilket inbegriper mordet på journalisten Jamal Khashoggi på det saudiska konsulatet i Istanbul 2018, för vilket fortfarande inget regelrätt ansvar har utkrävts.

J. Enligt FN:s särskilda rapportör om utomrättsliga, summariska eller godtyckliga avrättningar begås övergrepp av de saudiarabiska myndigheterna med hjälp av elektronisk övervakningsteknik. Saudiarabien är fortfarande ett av de fem länder i världen där avrättningar är vanligast.

K. Saudiarabiens ratificeringsnivå för centrala internationella människorättsfördrag är en av de lägsta och landet har inte ratificerat de viktigaste instrumenten för skydd mot godtyckligt frihetsberövande och förvar av migranter, däribland den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, det fakultativa protokollet till konventionen mot tortyr (som innehåller nationella förebyggande mekanismer och övervakningsbesök av interneringscenter), konventionen om migrerande arbetare, flyktingkonventionen och konventionen om statslöshet.

L. Vid sitt möte med Saudiarabiens utrikesminister Faisal Bin Farhan Al Saud i Bryssel den 29 september 2020 upprepade den höga representanten Josep Borrell EU:s avsikt att intensifiera dialogen om mänskliga rättigheter.

Torsdag den 8 oktober 2020

1. Europaparlamentet fördömer kraftfullt misshandeln av etiopiska migranter och kränkningarna av deras mänskliga rättigheter, särskilt i interneringscentren i Saudiarabien. Parlamentet uppmanar de saudiska myndigheterna att omedelbart frige alla fångar och prioritera dem som befinner sig i de mest utsatta situationerna, däribland kvinnor och barn.

2. Europaparlamentet uppmanar de saudiska myndigheterna att se till att alla som reser in i Saudiarabien från Jemen tillåts göra detta på ett säkert sätt och överförs till en lämplig mottagningsanläggning som uppfyller internationella normer avseende livsmedel, hälso- och sjukvård, installationer för sanitet, personlig hygien, fönster och ljus, kläder, golvyta, temperatur, ventilation och utomhusmotion samt alla nödvändiga försiktighetsåtgärder för att begränsa överföringen av covid-19, tuberkulos och andra sjukdomar. Parlamentet begär att man hittar icke-frihetsberövande alternativ till förvar av migranter och flyktingar, och avvisar i detta avseende all omänsklig eller förnedrande behandling av migranter.

3. Europaparlamentet uppmanar kraftfullt Saudiarabien att omedelbart upphöra med tortyr och annan misshandel under frihetsberövande och att ge alla lämplig psykisk och fysisk vård, särskilt personer som överlevt våldtäkter. Parlamentet påminner om att barn aldrig bör frihetsberövas i samband med invandring, så som klargjorts av FN:s kommitté för barnets rättigheter, och att frihetsberövande aldrig kan motiveras som det bästa för ett barn. Parlamentet uppmanar de saudiska myndigheterna att genast frige barn tillsammans med deras familjemedlemmar och att ombesörja säkra icke-frihetsberövande alternativ till förvar som humanitära organisationer kan få regelbunden tillgång till.

4. Europaparlamentet uppmanar kraftfullt de saudiska myndigheterna att genomföra en oberoende och opartisk utredning av alla anklagelser om kränkningar av de mänskliga rättigheterna, inbegripet beskjutning av migranter vid gränsen och olagligt dödande, tortyr och annan misshandel under frihetsberövande, att ställa alla förövare till svars i rättvisa rättegångar som uppfyller internationella normer och inte inbegriper dödsstraff eller kroppsstraff och att ge lämplig psykisk och fysisk vård åt dem som har lidit under de fruktansvärda förhållandena.

5. Europaparlamentet uppmanar kraftfullt de saudiska myndigheterna att omgående tillåta att oberoende internationella övervakare – däribland EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter – reser in i landet, regelbundet övervakar fängelser och förvarsanläggningar, gör opartiska utredningar av anklagelser om tortyr och misstänkta dödsfall under frihetsberövande samt genomför privata och regelbundna besök hos fångar.

6. Europaparlamentet upprepar uppmaningen från FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter att frige varje person som hålls frihetsberövad utan tillräcklig rättslig grund, samtidigt som man säkerställer lämplig tillgång till hälso- och sjukvård och skapar förutsättningar för ett korrekt genomförande av åtgärder för att begränsa pandemin, inbegripet social distansering.

7. Europaparlamentet påminner ännu en gång de saudiska myndigheterna om deras internationella förpliktelser enligt den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter samt FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

8. Europaparlamentet fastslår att Saudiarabiens ekonomi har de omkring 13 miljoner utländska arbetstagarna och migranterna i landet att tacka för en del av sin rikedom och sitt välstånd, och konstaterar därför att den pågående inhemska moderniseringsprocessen måste omfatta en reform av arbetsmarknads- och invandringspolitiken i syfte att ge utländska arbetstagare lämpliga arbetsvillkor och förhindra att de stigmatiseras och exploateras.

9. Europaparlamentet uppmanar Saudiarabiens regering att samarbeta med Internationella arbetsorganisationen för att få till stånd ett fullständigt avskaffande av kafala-systemet och tillhandahålla alla migrerande arbetstagare inom landet tillräckliga rättsliga garantier, bland annat genom strukturella inspektioner av deras arbetsvillkor. Parlamentet är bekymrat över de särskilt negativa följderna av den systematiska diskrimineringen av kvinnliga migranter, i synnerhet migranter som är anställda i hushållet och är mer utsatta för fysiska övergrepp, extremt långa arbetsdagar och brist på rörelsefrihet och vars arbetsgivare ofta har kontroll över deras möjligheter att byta arbetsplats eller lämna landet. Parlamentet uppmanar Saudiarabiens regering att ratificera ILO:s grundläggande konventioner angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten (nr 87) respektive organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten (nr 98).

10. Europaparlamentet kräver garantier för att det inte kommer att ske några massåtersändanden och att asylansökningar kommer att prövas från fall till fall.

11. Europaparlamentet uppmanar Etiopiens regering att så snabbt som möjligt underlätta frivilligt, säkert och värdigt återvändande för alla etiopiska migranter, bland annat genom att samarbeta med IOM och prioritera kvinnor, barn och utsatta personer. Parlamentet begär att konsulärt bistånd och konsulära besök ska bli tillgängligt för alla frihetsberövade medborgare i Saudiarabien, och uppmuntrar Etiopiens regering att besvara begäranden om stöd på ett skyndsamt och ändamålsenligt sätt.

12. Europaparlamentet upprepar sitt stöd för FN:s globala pakt för säker, ordnad och reguljär migration, eftersom den främjar standarder som gör det möjligt för värdländerna att bättre skydda de grundläggande mänskliga rättigheterna för utsatta grupper, såsom etiopiska ekonomiska migranter som är strandsatta i Saudiarabien och Jemen.

13. Europaparlamentet erkänner att både Saudiarabien och Etiopien har ett ömsesidigt intresse av att inrätta en mekanism för samarbete om rörlighet som gör att deras arbetsmarknader lättare ska kunna komplettera varandra, och påminner om att FN:s globala pakt för säker, ordnad och reguljär migration tillhandahåller rådgivning och kapacitetsuppbyggnad på detta område.

14. Europaparlamentet uttrycker sin oro över de ökande tillslagen mot människorättsförsvarare i Saudiarabien och de gravt orättvisa rättegångarna mot migranter och medlemmar av landets shiaminoritet. Parlamentet noterar det senaste tillkännagivandet om att spöstraff i de flesta fall kommer att ersättas med fängelsestraff. Saudiarabiens regering uppmanas kraftfullt att omedelbart införa ett moratorium för dödsstraff och alla former av kroppsstraff, inklusive amputering och spöstraff, i syfte att helt avskaffa dem.

15. Europaparlamentet uppmanar utrikestjänsten och medlemsstaterna att kräva att Saudiarabien omedelbart friger alla som orättmätigt frihetsberövats för att de utövat sina grundläggande rättigheter, däribland försvarare av kvinnors rättigheter, politiska aktivister och andra. Parlamentet uttrycker oro över situationen för den orättmätigt frihetsberövade Raif Badawi, mottagare av Sacharovpriset 2015, som enligt uppgift utsatts för ett mordförsök i fängelset, och kräver att han omedelbart och villkorslöst friges.

16. Europaparlamentet uppmanar Saudiarabien att avstå från all systematisk diskriminering av kvinnor, migranter, inklusive kvinnliga migranter, och minoriteter, inklusive religiösa minoriteter. Parlamentet beklagar djupt att det fortfarande finns lagar som diskriminerar kvinnor, även när det gäller deras personliga ställning, trots välkomna reformer för kvinnor sedan 2019, och att systemet med manligt förmyndarskap ännu inte helt har avskaffats.

17. Europaparlamentet uppmanar de saudiska myndigheterna att villkorslöst frige alla kvinnorättsförsvarare, särskilt kampanjledarna för rörelsen för kvinnors rätt att köra bil (Women to Drive): Loujain al-Hathloul och Fahad Albutairi, Samar Badawi, Nassima al-Sada, Nouf Abdulaziz och Maya'a al-Zahrani, samt att dra tillbaka alla anklagelser mot dem och mot Iman al-Nafjan, Aziza al-Yousef, Amal al-Harbi, Ruqayyah al-Mharib, Shadan al-Anezi, Abir Namankni och Hatoon al-Fassi. Parlamentet fördömer kraftfullt all tortyr och alla sexuella övergrepp och andra former av misshandel som de utsatts för. Parlamentet begär en opartisk utredning av kränkningen av deras mänskliga rättigheter och kräver att samtliga förövare ställs inför rätta.

18. Europaparlamentet uppmanar Saudiarabiens regering att ändra artikel 39 i 1992 års grundlag och lagen om bekämpning av it-brottslighet för att garantera press- och yttrandefrihet både på och utanför internet. Saudiarabiens regering uppmanas vidare att ändra sin lag om sammanslutningar i enlighet med internationell rätt så att oberoende människorättsorganisationer kan bildas och arbeta.

19. Europaparlamentet uppmanar kraftfullt de saudiska myndigheterna att ge FN:s särskilda rapportör om migranters mänskliga rättigheter och FN:s särskilda rapportör om människorättsförsvarares situation obehindrat tillträde till landet i enlighet med deras respektive mandat.

20. Europaparlamentet uppmanar EU:s delegation och EU-medlemsstaternas diplomatiska beskickningar i Saudiarabien att snarast begära tillstånd att besöka interneringscentren för migranter. Parlamentet insisterar på att främjandet av mänskliga rättigheter måste stå i centrum för EU:s utrikespolitik.

21. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen vice ordföranden/den höga representanten, utrikestjänsten och medlemsstaterna att tillsammans med EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter ta initiativ till utvecklingen av en gemensam strategi för ett verkningsfullt genomförande av EU:s riktlinjer om människorättsförsvarare i Saudiarabien. Parlamentet uppmanar i detta avseende vice ordföranden/den höga representanten att fastställa särskilda riktmärken och praktiska mål innan en människorättsdialog inleds med Saudiarabien.

22. Europaparlamentet uppmanar de saudiska myndigheterna att ratificera den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, att häva reservationerna mot konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor och att ratificera det fakultativa protokollet till denna konvention samt att ratificera FN:s konvention om skydd för alla migrerande arbetstagare och deras familjemedlemmar, det fakultativa protokollet till konventionen mot tortyr, Genèvekonventionen från 1951 och konventionen om statslöshet. De saudiska myndigheterna uppmanas kraftfullt att rikta en stående inbjudan till ett besök av samtliga särskilda förfaranden i FN:s människorättsråd. Parlamentet efterlyser ett inrättande av en särskild FN-rapportör om Saudiarabien, i linje med människorättsrådets övriga särskilda förfaranden som inrättats för de allvarligaste människorättssituationerna i världen.

23. Europaparlamentet upprepar sitt krav på ett slut på exporten till Saudiarabien av övervakningsteknik och annan utrustning som kan underlätta internt förtryck.

24. Europaparlamentet uppmanar kraftfullt rådet än en gång att anta EU:s sanktionsmekanism mot människorättskränkningar, som ett beslut som rör unionens strategiska intressen och mål enligt artikel 22.1 i EU-fördraget, och att se till att EU-omfattande riktade sanktioner snabbt efter att de antagits börjar tillämpas mot dem som är ansvariga för mordet på journalisten Jamal Khashoggi.

25. Europaparlamentet uppmanar kraftfullt rådets ordförande, kommissionens ordförande och medlemsstaterna att nedgradera EU:s institutionella och diplomatiska representation vid det kommande G20-toppmötet, för att inte legitimera straffrihet för människorättskränkningar och pågående olagliga och godtyckliga frihetsberövanden i Saudiarabien.

26. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Europeiska utrikestjänsten, FN:s generalsekreterare, FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter, Etiopiens regering, Hans Majestät kung Salman bin Abdulaziz al-Saud och kronprins Mohammad bin Salman al-Saud, Konungariket Saudiarabiens regering och generalsekreteraren för Konungariket Saudiarabiens centrum för nationell dialog. Parlamentet begär att denna resolution ska översättas till arabiska.